

وضعیت اسفبار رشته زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه‌ها

۵۹۴

روزنامه خبری تحلیلی، دانشگاهی، صبح ایران
صدای نخبگان، نگاه جوانان

۱۶ صفحه
۵۰۰۰ تومان

فصل جدید را در مضمون:
روایت سال‌های جنگ

شماره مسلسل ۲۸۱۱
شماره ۱۴ بهمن ۱۴۰۲

محمد عطریانفر، عضو شورای مرکزی کارگزاران در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

نقش رئیس جبهه اصلاحات نمادین است

۷۹۲

www.fdn.ir | Sat | 3 Feb

جواد عزتی بعد از بازی‌های درخشان در نقش‌های مختلف در جشنواره چهل و دوم با فیلم «تمساح خونی» از ظهور یک کارگردان خوب خبر داد

سوپرستار پشت دورین

همزمان با جشنواره فیلم فجر ۱۰ گفت‌وگوی اکبر نبوی با اهالی فرهنگ را در قاف ببینید

پوران درخشنده: می‌خواهم همیس‌پسرها فریاد نمی‌زنند را بسازم

طراح: ارشد فروغی فرهیختگان

۱۴۰۱۳۰۱۲۰۱۱

ناتو با گسترش خود به قفقاز جنوبی دنبال مهار ایران، چین و روسیه است

غافلگیری از ابروان؟

۸

شبکه‌های معارض جز در بسترفت رسانه‌های داخلی رشد نمی‌کنند

چرخه بازتولید «منوتو» دست کیست؟

۱۵

ایران دستگاه امنیتی صهیونیست‌ها را در داخل کشور و منطقه زیر ضرب برد

وقت انتقام از موساد

۱۵

زور آزمایی برای حذف یک میراث مخرب

سناریوی اول

حذف کلیه ارزش‌های ترجیحی (رانتی) و چندنرخ‌ی متصل کردن ارز به ارز بازار آزاد (۵ درصد پایین‌تر) و پرداخت مابه‌التفاوت نقدی به مردم. این تجربه یک‌بار در حذف ارز رانتی ۴۲۰۰ انجام شد و تجربه موفقی بود. اولاً نیاز کشور به تأمین ارز واردات را که به شکل فزاینده‌ای در حال افزایش بود، کاهش داد و از این محل حداقل سه تا پنج میلیارد دلار صرفه‌جویی شد. ثانیاً مطابق مطالعات متعدد و آمار بودجه‌خوار برای سال ۱۴۰۱ این طرح توانست فقر در کشور (زیر ۵.۵ دلار PPP روزانه) را از ۲۴ درصد به ۲۱ درصد کاهش دهد که دستاورد بزرگی برای دولت بود. ثالثاً ضریب جینی که شاخصی از نابرابری است بعد از ۱۰ سال دوباره کاهش شد. رابعاً عملاً به جز افزایش قیمت‌ها در اردیبهشت و خرداد، پس از آن به دلیل کاهش میزان کسری بودجه تورم هم کاهش شد به طوری که تورم منتهی به تیرماه ۱۴۰۲ نسبت به چهار سال قبل از آن کاهش یافت. البته اگر مسئولان اجرایی به مصوبه دقیق و کارشناسی مجلس در استفاده از کالبرگ الکترونیکی به درستی عمل می‌کردند حتی شاهد افزایش قیمت کالاهای اساسی به آن شکل نامناسب نیز نبودیم و حتماً ضریب جینی وضعیت بهتری داشت.

سناریوی دوم

اگر دولت به هر دلیلی امکان حذف ارز ۲۸۵۰۰ تومانی را ندارد، پیشنهاد مجلس در این خصوص برای دولت سیزدهم، راه‌گشاست و انتظار داریم از آن حمایت شود. به نحوی که کل ارز ترجیحی به ۱۰ میلیارد پیورو در سال و به ۶ تا ۱۰ قلم کالا محدود شود. در این زمینه حتی عملکرد دولت قبل در اصلاح تصمیم ارز ۴۲۰۰ نیز جای یادآوری دارد. جایی که اختصاص ارز ۴۲۰۰ به ۲۵ قلم کالا در سال ۹۷، به تدریج طی سال‌های ۹۸ و ۹۹ به شش قلم کالای اساسی و دارو و تجهیزات پزشکی با ارزشی حدود ۸ تا ۹ میلیارد دلار محدود شد. اکنون نیز انتظار می‌رود مواردی نظیر شرکت‌های هواپیمایی، لاستیک، مواد اولیه چاپ، کاغذ، صنایع معدنی، صنایع منسوجات و پوشاک، قند و شکر و برخی کالاهای غیرضروری دیگر از فهرست ارز ۲۸۵۰۰ حذف شوند و اختصاص این ارز به همان لیست شش قلم کالایی که تجربه آن وجود دارد، محدود شود تا در زمان جراحی مجدد ارزی، تورم ارز رانتی ۲۸۵۰۰ خیلی بزرگ نباشد و تبعات آن برای اقتصاد کشور سنگین نباشد. چراکه حتماً دولت رئیسی، بار چنین ارز سرطانی را روی دوش دولت دیگری

نخواهد گذاشت. با این حال ظاهراً ارز ترجیحی و سفره فسادخیز آن، دولت انقلابی و غرب‌گرا نمی‌شناسد و تیم اقتصادی دستگاه اجرایی کنونی نیز فساد ارز ترجیحی را به راحتی تحمل می‌کند و عزمی بر کاهش این رانت ندارد. بنابراین ادامه روند اختصاص ارز ۲۸۵۰۰ به طیف وسیعی از کالاها و تداوم بازار هفت نرخی ارز می‌تواند این تبعات را در پی داشته باشد:

۱ افزایش واردات و افزایش مصرف محصولاتی که توسط این ارز رانتی وارد می‌شوند.

۲ تشدید وابستگی به واردات اقلام مشمول ارز ترجیحی و تضعیف توان تولید داخل در این کالاها.

۳ فساد گسترده و معاملات پشت سامانه نیما و انتقال رانت ارز ارزان در مرکز مبادله به واسطه‌گران و بیش‌اظهاری و دگر‌اظهاری واردات اقلام اساسی و اقلامی که از محل مرکز مبادله تأمین ارز می‌شوند یا کم‌اظهاری و دگر‌اظهاری در صادرات برای فرار از بازگشت ارز و فروش ارز صادراتی به نرخ دستوری.

۴ صادرات از طریق استثنائات تجاری و قاچاق برای عدم بازگشت ارز.

۵ نشت نهاده‌های وارداتی با نرخ‌های ترجیحی و دستوری برای صادرات مجدد و یا تولید محصولات با ارزش افزوده پایین جهت صادرات (مانند صادرات شکر آب‌شده تحت عنوان شکلات و آب‌نیات).

۶ محروم ماندن عموم مردم از رانت ارز ارزان توزیع شده در مرکز مبادله به دلیل غیرممکن بودن نظارت تا انتهای زنجیره (به دلیل تنوع بسیار زیاد اقلامی که عمدتاً سرمایه‌ای و واسطه‌ای هستند، چراکه اگر بخواهیم تا انتها نظارت کنیم عملاً همه کالاها در اقتصاد ایران باید قیمت‌گذاری شده و به شیوه دولت‌های کمونیستی رفتار شود).

۷ و مهم‌تر از همه، عدم کارایی تخصیص این ارز در کاهش تورم. زیرا تورم از ارز آزاد سیگنال می‌گیرد نه از ارز دولتی.

مجتبی توانگر
عضو کمیسیون اقتصادی مجلس

یکی از مخرب‌ترین میراث‌های باقی‌مانده از دولت دوازدهم برای دولت سیزدهم، ارز رانتی ۴۲۰۰ بود که تأمین آن با توجه به وضعیت منابع ارزی بانک مرکزی و دسترسی به آنها و فاصله بسیار زیاد این نرخ با نرخ بازار، شرایط سختی را برای دولت سیزدهم ایجاد کرد. اگرچه در نهایت دولت آقای رئیسی توانست این اصلاح ضروری را در اقتصاد ایران انجام دهد اما پس از اثرات آشوب‌های سال گذشته بر بازار ارز و رشد نرخ ارز، مشخص بود که تعیین نرخ ۲۸۵۰۰ می‌تواند مسیر مشابه ارز ۴۲۰۰ را پیش روی ما بگذارد. در نهایت آنچه اکنون در مقابل دولت قرار دارد، بازار ارز هفت نرخی است که به ویژه با توجه به اختصاص ۲۰ میلیارد دلار به ۲۷ قلم کالای مشمول ارز ۲۸۵۰۰ تومانی و فاصله این نرخ با نرخ ۳۸۵۰۰ مرکز مبادله ارز و طلا و نرخ حدود ۵۸ هزار تومان بازار آزاد، رانتی عظیم ایجاد می‌کند. به طور مشخص با اختصاص ۲۰ میلیارد دلار ارز ۲۸۵۰۰ براساس نرخ روز دلار، حدود ۶۰۰ هزار میلیارد تومان رانت توزیع شده است که بیش از دو برابر کل یارانه نقدی سالانه‌ای است که دولت به بیش از ۷۶ میلیون ایرانی، پرداخت می‌کند. این رانت به جز رانت تفاوت نرخ‌های ۳۷۵۰۰، ۳۸۵۰۰، ۴۰۰۰ و ۴۲۹۰۰ با نرخ بازار است که با توجه به حجم تخصیص ارز در سال، در مجموع رانت نزدیک به «هزار همت» (معادل ۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال) ایجاد می‌کند که بیش از یک سوم کل بودجه دولت و بیش از سه برابر کل یارانه نقدی است.

اگر بتوان برای تخصیص ارز ترجیحی دلیلی آورد، کاهش التهاب در بحران‌های گذرا و موقتی در حد چند ماه است. هم اکنون بیش از یک‌سال است که دولت در حال پرداخت ارز ترجیحی ۲۸۵۰۰ و نیز سرکوب دلار نیما روی ۳۹۰۰۰ تومان است. متأسفانه انفعال بانک مرکزی در قبال اصلاح این دو نرخ شگفت‌آور و غیرقابل قبول است. تصمیم دی ماه سال گذشته در زمان اوج‌گیری نرخ ارز ممکن بود برای کوتاه‌مدت و به عنوان راهکار فوری، قابل دفاع باشد اما تداوم اختصاص ارز با این نرخ در سطح ۲۰ میلیارد دلار کالا قابل قبول نیست. پیشنهاد مشخص نگارنده در این زمینه که پس از مشورت کارشناسی با اهالی فن و اجرا به دست آمده به شرح زیر است.

انا لله و انا الیه راجعون
جناب حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ مصطفی مرسلی (دام عزه)
خبر درگذشت شوهر همشیره گرامی‌تان واصل و موجب اندوه فراوان گردید. ضمن عرض تسلیت و طلب صبر و اجر برای جنابعالی و سایر بازماندگان، از درگاه خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت و مغفرت مسالت می‌نمایم.
علی اکبر ولایتی

انا لله و انا الیه راجعون
جناب آقای دکتر بهرام عین‌اللهی
وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
درگذشت پدر همسر گرامی‌تان را که از محبین آل‌الله بوده جنابعالی همسر مکرم و خانواده محترم تسلیت عرض می‌کنم. برای آن مرحوم، رحمت واسعه الهی و برای جنابعالی و جمیع بازماندگان صبر جمیل و اجر جزیل مسالت‌دام.
علی اکبر ولایتی

انا لله و انا الیه راجعون
همکار ارجمند سرکار خانم دکتر کریمی
عضو محترم هیات علمی بیمارستان مسیح دانشوری
خبر درگذشت والده گرامی‌تان موجب تألم و تأثر گردید. ضمن تسلیت این مصیبت، از درگاه خداوند متعال برای آن مرحومه غفران و رحمت واسعه الهی و برای شما و سایر بازماندگان محترم، صبر جمیل و اجر جزیل مسالت می‌نمایم.
علی اکبر ولایتی

قاف
مجله تصویری قاف را در شبکه‌های اجتماعی دنبال کنید
Qafmedia02